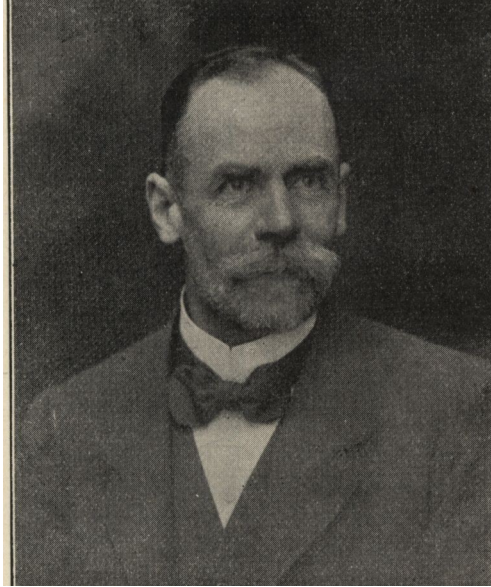

Töpler Kálmán

160 évvel ezelőtt, 1861. július 5-én született Töpler Kálmán királyi járásbíró, kormányfőtanácsos, evangélikus egyházfelügyelő, polgármester, országgyűlési képviselő. A család a 17. század óta a város vagyonos, posztos családjai közé tartozott. Apja, Károly orvos volt, anyja Jentsch Katalin.

Töpler Kálmán az evangélikus líceumban érettségizett. Jogi tanulmányait Bécsben és Pesten végezte, a doktorátus megszerzése után Sopronban, majd a budapesti királyi ítélőtáblánál joggyakornok lett. Törvényszéki jegyző, amikor feleségül vette Rátz Lujzát, 1890-ben. Aljegyző és aljárásbíró volt az 1890-es évek elején.

1902. július 9-én Sopron polgármesterévé választották. Beiktatási beszédéhez, amely magyarul és németül is elhangzott, mindvégig tartotta magát: „A bírói székből áthozott függetlenségemet és tárgyilagosságomat mindig megfogom óvni.“

A város vezetését a Baubank bukása után vette át, válságos időben. Rendbe hozta a város zilált pénzügyeit, a városházi működést is átszervezte. Hivatali ideje (16 év) alatt biztosította az okos gazdálkodást, Sopron modern várossá alakítását. Olyan közintézményeket hozott létre, amelyek az egész város érdekeit szolgálták. Megteremtette a város önálló vízművét, megvásárolta a Sopronvárosi Vízvezetéki Rt.-től a vízvezetékét és így a város kezelésébe került a vízellátás, a csatornázás. Felépült a villamosmű, a vasöntöde, a Haas-gyár, a tűzoltólaktanya, a Postapalota, a Károly-laktanya. Újjászervezte a tanonciskolát, létrehozta az állami polgári fiúiskolát, a siketnéma intézetet, támogatta a magyar színházi előadások rendszeressé tételét. Megépíttette a kultúrpalotát, a Lenck-villa megvásárlásával létrehozta a város múzeumát, megkezdték a kórház építését is.

Töpler Kálmán 1906-ban a dán királytól a Daneborg-rend lovagkeresztjét kapta meg (a dán királyi család tagjai laktak, ill. többször is vendégeskedtek a városban). A király 1913-ban a III. osztályú Vaskoronarendet adományozott számára, a közügyek és a közigazgatás terén szerzett

érdemei elismeréséül. Az evangélikus egyházközségben fontos tisztségeket töltött be, árvaházi bizottsági és pénzügyi bizottság elnök, egyházközségi felügyelő is volt.

Országgyűlési képviselőnek választották 1918-ban, ezért lemondott városvezetői tisztségéről és ez év őszén csatlakozott a Köztársasági Polgári Párthoz. A Tanácsköztársaság alatt letartóztatták, túszként tartották fogva. A diktatúra bukása után a politikai harcok lecsillapításában komoly szerepet játszott, létrehozta a Városi Gazdasági Pártot. A kormányzó 1926-ban az újonnan alapított kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki.

Sopront 1926-1930 között a főrendi házban képviselte.

Töpler Kálmán Budapesten hunyt el 1939. október 11-én hunyt el, október 15-én Sopronban temették el, a gyászszertartást Kapi Béla evangélikus püspök végezte.

A Pihenőkereszt lakóparkban utca őrzi nevét 2000 óta.

Irodalom:

Soproni és Sopronmegyei fejek. Szerk.: Halász H. Imre Sopron, 1930. p. 29.

Sopron 1902. (32. évf.) 157. sz. július 10. p. 1-2.

Sarkady Sándor, ifj.-Tóth Imre: Országgyűlési választások és képviselők Sopronban, 1848-2004:

Életrajzi tanulmányok Sopron : Hillebrand Nyomda Kft., 2005 p. 56-58.

<https://sopronanno.hu/bejegyzes/dr-topler-kalman-1861-1939>